

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

НАКАЗ № 7/165

м. Київ

«10» 09 2020 р.

Про затвердження Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

З метою забезпечення якості вищої освіти та належної підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті та на виконання рішень Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 1 від 20.01.2020 р., протокол № 5 від 30.06.2020 р.),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського (Додаток).
2. Контроль за виконанням наказу покласти на першого проректора Якименка Ю.І.

Ректор

Михайло ЗГУРОВСЬКИЙ

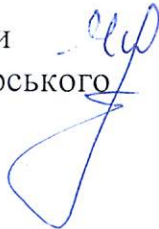
Проект наказу вносить:

Директор департаменту якості освітнього процесу

 Олексій ЖУЧЕНКО

Погоджено:

Голова Вченої ради
КПІ ім. Ігоря Сікорського

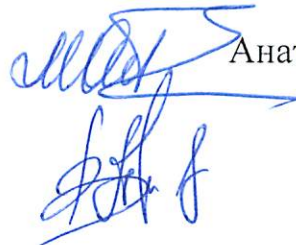
Михайло ІЛЬЧЕНКО

Перший проректор

Юрій ЯКИМЕНКО

Проректор з навчальної роботи

Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО

Юрисконсульт

_____

Надруковано в 1 примірнику
на 1 аркуші

Виконавець:

Попович Ю.С.

Тел. 204-93-98

Список розсилки:

Електронна копія:

1. Всі структурні підрозділи;
2. Веб-сайт.

Додаток до наказу № 7/165 від 10.09. 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти
у Національному технічному університеті України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»**

КИЇВ 2020

ПОЛОЖЕННЯ

про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Формування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» бере свій початок із впровадження системи комплексного моніторингу якості підготовки фахівців і дослідження потреб роботодавців як основних стейкхолдерів.

Науково-методичні засади комплексного моніторингу якості підготовки фахівців у КПІ ім. Ігоря Сікорського, перший тур якого проведений восени 2005 року, було закладено на основі відповідних системних досліджень, які проводяться в університеті з 1992 року.

Із 2005 року університет проводить дослідження з метою вивчення думки роботодавців (стейкхолдерів) щодо якості підготовки студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського всіх спеціальностей і відповідності їх освітньо-кваліфікаційного рівня вимогам ринку праці, що є важливим елементом забезпечення якості вищої освіти.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського (далі – Положення) регламентує процеси функціонування системи внутрішнього забезпечення якості (далі – Система якості) вищої освіти у КПІ ім. Ігоря Сікорського (далі – Університет).

1.2. Система якості вищої освіти спрямована на вдосконалення всіх напрямів діяльності Університету й має на меті забезпечення високої якості всіх складових освітнього процесу, відповідності міжнародним стандартам,

формування в Університеті культури якості освіти як основи конкурентоспроможності Університету.

1.3. Положення розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про освіту, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, національного стандарту України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2015 та професійних стандартів.

1.4. Система якості вищої освіти – підсистема загальної системи управління Університетом.

1.5. Система якості вищої освіти в Університеті охоплює :

- політику й процедури забезпечення якості освіти, розподіл повноважень щодо забезпечення якості між усіма учасниками освітнього процесу;

- систему й механізми забезпечення академічної доброчесності, зокрема, шляхом використання ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних працях працівників Університету й роботах здобувачів вищої освіти;

- необхідну ресурсну матеріально-технічну базу для організації освітнього процесу, зокрема самостійної роботи здобувачів освіти, за кожною освітньою програмою;

- інформаційну систему підтримки прийняття управлінських рішень;

- щорічне оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, результативності роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників та кафедр Університету, оприлюднення цих оцінювань в інформаційному просторі Університету;

- систему підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників Університету;

– забезпечення проведення маркетингово-моніторингових, соціологічних і соціально-психологічних досліджень стейкхолдерів;

– сукупність інших процедур і заходів, необхідних для підвищення якості освіти, що визначаються спеціальними документами Університету.

1.6. Забезпечення якості освітньої діяльності й вищої освіти в Університеті базується на таких принципах як:

– автономія Університету й академічна свобода учасників освітнього процесу;

– відповідальність Університету і його працівників за результати своєї діяльності;

– системність у забезпеченні якості освітньої діяльності й вищої освіти;

– відповідність європейським і національним стандартам забезпечення якості вищої освіти, а також професійним стандартам;

– фундаментальність підготовки;

– академічна доброчесність;

– мобільність учасників освітнього процесу;

– прозорість, доступність і відкритість інформації;

– інноваційність освітньої діяльності;

– моніторинг і перманентність підвищення якості освіти на основі управління всіма компонентами освітнього процесу.

1.7. Модель системи менеджменту якості освіти в Університеті ґрунтується на процесно-орієнтованому підході, який полягає у врахуванні й збалансуванні численних взаємопов'язаних процесів, що впливають один на одного (Додаток 1).

2. ОСНОВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Система якості вищої освіти Університету передбачає:

- визначення й конкретизацію змісту процедур контролю якості освіти;
- розроблення й впровадження в освітній процес нормативних документів щодо забезпечення якості освіти;
- моніторинг ресурсів забезпечення освітнього процесу Університету;
- моніторинг забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти й кваліфікації;
- розвиток і постійне вдосконалення інформаційних систем Університету;
- розподіл між структурними підрозділами Університету сфер відповідальності у функціонуванні внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності;
- впровадження механізму самоаналізу як невід’ємного компоненту сталого розвитку Університету.

2.2. Система якості вищої освіти Університету має такі завдання:

- формування інфраструктури й інституційних умов для розвитку співробітництва в освітніх і науково-дослідницьких сферах;
- експертиза й поточний моніторинг освітніх програм;
- організація й проведення маркетингово-моніторингових, соціологічних і соціально-психологічних досліджень цільових груп абітурієнтів, студентів, викладачів, випускників, роботодавців;
- розробка рекомендацій щодо підвищення якості освітнього процесу;
- забезпечення кореляції завдань системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті з процедурами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти в Україні;

– забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти й кваліфікації;

– моніторинг ресурсного потенціалу Університету й управління ним, забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників.

3. ПОЛІТИКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

3.1. Політика Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності й вищої освіти (далі – Політика) є складовою його стратегічного менеджменту.

3.2. Політика є публічною й відкритою для всіх учасників освітнього процесу, а також інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів).

3.3. Політика враховує національні традиції вищої освіти України й попередній досвід Університету щодо організації освітнього процесу та змісту освіти.

3.4. Політика реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням усіх структурних підрозділів Університету й учасників освітнього процесу.

3.5. Політика створює засади:

– забезпечення внутрішніх організаційних процедур і процесів забезпечення якості освітньої діяльності й вищої освіти;

– формування критеріїв якості вищої освіти й системи її оцінювання на засадах міжнародного виміру;

– формування системи управління процесами та процедурами забезпечення якості освітньої діяльності й вищої освіти;

– участі навчальних структурних підрозділів, керівництва Університету й учасників освітнього процесу в реалізації заходів щодо забезпечення якості;

- практичної реалізації інноваційних педагогічних і віртуальних технологій в освітньому процесі;
- академічної доброчесності й свободи, а також протидії академічному шахрайству та плагіату;
- запобігання нетолерантності чи дискримінації щодо студентів і працівників;
- залучення зовнішніх зацікавлених сторін до забезпечення якості;
- інтеграції наукової й освітньої діяльності Університету та ефективного використання результатів наукових досліджень в освітньому процесі;
- забезпечення особистісного розвитку й творчої самореалізації науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти.

4. СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

4.1. Система якості вищої освіти являє собою сукупність структурних підрозділів, що забезпечують якість освітньої діяльності і якість вищої освіти в Університеті за допомогою реалізації покладених на них функцій.

4.2. Система якості вищої освіти Університету має п'ять рівнів (Додаток 2):

- Перший рівень – здобувачі освіти Університету та їх ініціативні групи (незалежно від освітніх програм);
- Другий рівень – рівень безпосередньої реалізації освітніх програм, поточного моніторингу: кафедри, гаранті групи забезпечення ОП, відповідальні за освітні компоненти (завідувач кафедрою, науково-педагогічні працівники) та ініціативні групи здобувачів освіти за програмою, роботодавці;

– Третій рівень – рівень впровадження й адміністрування освітніх програм, щорічного моніторингу програм і потреб галузевого ринку праці: структурні підрозділи, які здійснюють освітню діяльність (адміністрації факультетів, інститутів), органи студентського самоврядування, галузеві ради роботодавців;

– Четвертий рівень – проректори за напрямом діяльності, рівень розроблення, експертизи, апробації, моніторингу академічної політики, загальноуніверситетських рішень, документів, процедур, проектів: загальноуніверситетські структурні підрозділи, дорадчі й консультативні органи, органи студентського самоврядування, об'єднані (регіональні) ради роботодавців;

– П'ятий рівень – рівень прийняття системоутворюючих рішень: Наглядова Рада, Вчена рада (склад і функції яких визначаються Законом України «Про вищу освіту» та Статутом) і ректор (відповідальний за діяльність Університету й Систему якості вищої освіти загалом).

4.3. Належне функціонування й організація роботи Системи якості вищої освіти Університету передбачає розподіл повноважень щодо прийняття рішень між посадовими особами, керівництвом освітніх програм (кафедрами й факультетами/інститутами) та загально-університетськими структурними підрозділами із залученням студентів, їх органів самоврядування й роботодавців і асоціацій випускників.

5. СКЛАД ТА ФУНКЦІЇ УЧАСНИКІВ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УНІВЕРСИТЕТУ

Загальноуніверситетський рівень

5.1. Загальне управління Системою якості вищої освіти здійснюється ректором Університету.

5.2. Перший проректор займається загальними питаннями планування організацією, координацією й контролем питань у сфері якості освітньої діяльності. До його функцій належить :

- звітування ректору, ректорату, Вченій раді Університету про функціонування Системи якості вищої освіти, про всі невирішені питання в сфері якості освіти, а також надання пропозицій і рекомендацій щодо її поліпшення;

- забезпечення реалізації політики Університету в сфері якості вищої освіти;

- узгодження й візування документів щодо функціонування Системи якості вищої освіти загалом і за окремими напрямками діяльності;

- забезпечення взаємодії із зовнішніми сторонами з питань, що стосуються Системи якості вищої освіти Університету;

- організація заходів щодо перевірки ефективності функціонування Системи якості вищої освіти Університету;

- забезпечення реалізації належних коригувальних впливів, спрямованих на підвищення ефективності Системи якості вищої освіти Університету;

- виявлення тенденцій у функціонуванні Системи якості вищої освіти Університету;

- ініціювання моніторингу задоволеності учасників освітнього процесу роботою Університету та аналізу її результатів;

- щорічне доповідання Вченій раді Університету про ефективність процесів і механізмів щорічного й періодичного перегляду програм, а за потреби – рекомендування їх удосконалення.

5.3. Методична рада Університету є постійно діючим робочим органом КПІ ім. Ігоря Сікорського, що забезпечує аналіз освітньої діяльності Університету й підготовку рекомендацій щодо підвищення якості

організаційного та методичного забезпечення освітнього процесу. Рішення Методичної ради мають рекомендаційний характер і є основою для розробки розпорядчих документів Університету. Очолює Методичну раду – перший проректор. До повноважень Методичної ради належить:

- щорічно проводити аналіз реалізації політики й процедур Університету, пов'язаних із забезпеченням якості освітньої діяльності, а за потреби – рекомендувати Вченій раді Університету внесення змін до них;

- аналізувати й контролювати процеси оцінки програмних результатів, щорічних і періодичних переглядів програм, виявляти проблеми й формувати рекомендації щодо вдосконалення програм і навчальних планів для деканів/директорів;

- отримувати й реагувати на рекомендації від усіх зовнішніх і внутрішніх зацікавлених сторін для вдосконалення процесів моніторингу та перегляду програм;

- аналізувати й контролювати річні звіти про перевірку програм, виявляти проблеми за її результатами, а в разі потреби рекомендувати Вченій раді Університету провести позаплановий перегляд;

- надавати Вченій раді Університету звіт за результатами оцінки й рекомендації щодо затвердження кожної освітньої програми або запропонованих змін до неї;

- переглядати політику й процедури, пов'язані із затвердженням і внесенням змін до програм;

- доповідати Вченій раді Університету про ефективність процесів і механізмів розробки й вдосконалення програм, рекомендувати необхідні вдосконалення за потреби;

- отримувати відгуки й рекомендації від зацікавлених сторін для поліпшення процесів і механізмів розробки та вдосконалення програм.

5.4. Департамент якості освітнього процесу здійснює:

– методичне забезпечення й консультаційне супроводження процедур ліцензування всіх видів освітніх послуг Університету, акредитації освітніх програм, за якими здійснюється підготовка та перепідготовка фахівців і Університету загалом;

– збір, накопичення й аналіз інформації щодо показників освітньої діяльності Університету;

– аналіз забезпечення якісного складу науково-педагогічних працівників;

– моніторинг і оцінка виконання науково-педагогічними працівниками кваліфікаційних вимог, наукової й професійної активності;

– аналіз кадрового забезпечення й підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників як процес їх безперервного професійного розвитку, спрямований на забезпечення якості викладання й проведення наукових досліджень;

– проведення разом з іншими структурними підрозділами Університету заходів, спрямованих на забезпечення високої якості освітнього процесу і якості освіти Університету;

– проведення внутрішньої акредитації освітніх програм.

5.5. Інститут моніторингу якості освіти здійснює:

– створення спільно з профільними кафедрами науково-методичних засад і технологій моніторингу якості вищої освіти;

– підготовку й видання комплексу методичного забезпечення з діагностики якості освітнього процесу;

– організацію й проведення систематичного незалежного моніторингу якості освіти Університету та формування на цій основі рекомендацій щодо покращення усіх складових освітнього процесу;

– організація й систематичне проведення ректорського контролю залишкових знань;

– проведення адаптаційних і коригувальних курсів для здобувачів вищої освіти;

– проведення організаційної, навчальної, наукової, методичної й профорієнтаційної діяльності у сфері доуніверситетської підготовки абітурієнтів.

5.6. Департамент організації освітнього процесу забезпечує:

– організацію спільних (включно з міжнародними) заходів для підвищення науково-практичної підготовки здобувачів вищої освіти й науково-педагогічних працівників;

– реалізацію міжнародних і білатеральних освітніх проектів, спрямованих на модернізацію вищої освіти (створення нових та модернізацію наявних навчальних програм і курсів, впровадження нових підходів до навчання), інтеграцію Університету до міжнародного освітнього простору;

– контроль відповідності навчально-методичних матеріалів дисциплін, програм практик; методичних рекомендацій до виконання індивідуальних завдань і кваліфікаційних проектів (робіт); програми кваліфікаційного екзамену відповідно до компетентностей, визначених стандартами вищої освіти; напрямів наукових досліджень;

– моніторинг і оцінку рівня організації науково-педагогічним працівником освітнього процесу з освітнього компонента (дисципліни, модуля тощо);

– розроблення методичних рекомендацій щодо організації й методичного забезпечення освітнього процесу;

– аналіз стану інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу на кафедрах Університету, розроблення пропозицій щодо його поліпшення;

– удосконалення системи забезпечення якості підготовки фахівців на основі рейтингу науково-педагогічних працівників та індексу науково-педагогічного потенціалу кафедр;

– розроблення пропозицій щодо підвищення мотивації праці науково-педагогічних працівників, посилення зацікавленості здобувачів вищої освіти у якості навчання;

– аналіз і узагальнення досвіду організації самостійної роботи студентів, її інформаційно-методичного забезпечення, розроблення пропозицій та рекомендацій щодо її удосконалення;

– розроблення пропозицій щодо організації контролю результатів навчання, впровадження рейтингової системи оцінювання навчальної діяльності;

– організацію й проведення педагогічних експериментів із впровадження та оцінки ефективності нових технологій навчання, нових форм і методів організації навчального процесу;

– організацію й здійснення роботи Методичної ради Університету та Експертної ради з навчальних видань.

5.7. Департамент навчально-виховної роботи організовує й супроводжує семестровий контроль здобувачів вищої освіти; аналізує результати семестрового контролю з метою оцінки шляхів підвищення якості освітнього процесу; відповідає за організацію позанавчальної активності студентів, створення для них можливостей із самореалізації та персонального зростання; організовує систему заходів для виявлення ранньої професійної орієнтації серед учнівської молоді та популяризації престижності технічної освіти; проводить організаційну та консультативну роботу з питань професійної

адаптації та самовизначення здобувачів вищої освіти, сприяння їх працевлаштуванню.

5.8. Навчально-науковий центр прикладної соціології «Соціоплюс» здійснює, на замовлення Університету, організацію й проведення маркетингово-моніторингових, соціологічних і соціально-психологічних досліджень цільових груп (абітурієнтів, студентів, викладачів, випускників, роботодавців) щодо задоволеності освітнім середовищем Університету, якістю викладання, кар'єрною траєкторією випускників, потребам галузевого ринку праці та оцінювання робітничої якості підготовки випускників.

5.9. Конструкторське бюро інформаційних систем (КБ ІС) здійснює:

- інформаційне обслуговування, програмне й технічне забезпечення освітнього процесу Університету;

- програмне, інформаційне забезпечення адміністративно-управлінської діяльності Університету і його вдосконалення;

- розробку й впровадження інформаційних технологій в освітній процес і служби Університету для створення єдиного інформаційного середовища Університету, яке охоплює: інформаційні ресурси, телекомунікаційні мережі, автоматизовану систему управління.

5.10. Навчально-методичний комплекс «Інститут післядипломної освіти» (ІПО) здійснює реалізацію широкого спектру навчальних програм післядипломної освіти для практичного втілення принципу навчання впродовж всього життя.

Рівень інститутів /факультетів

5.11 Декан факультету/Директор інституту відповідальний за впровадження й реалізацію системи забезпечення якості та інших механізмів, що дозволяють забезпечити й удосконалити якість освітньої діяльності на факультеті/в інституті.

5.12. Вчена рада й Методична комісія факультету/інституту є колегіальними робочими органами, що реалізують політику

факультету/інституту в сфері забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, а також виконують такі функції:

- аналіз пропозицій робочих проектних груп із розроблення й супроводження освітніх програм, їх структури та змісту;
- експертиза освітніх програм і навчальних планів, періодичний перегляд освітніх програм та навчальних планів;
- супровід процедури періодичного перегляду освітніх програм;
- інформаційне забезпечення в частині внутрішньої акредитації й експертизи освітніх програм;
- організація й участь у проведенні вхідної діагностики здобувачів вищої освіти;
- вибірковий моніторинг якості поточних результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- аналіз результатів оцінювання рівня залишкових знань, умінь та інших компетентностей здобувачів вищої освіти з освітніх компонентів, що викладаються;
- формування на основі результатів проведеного аналізу рекомендацій щодо підвищення якості результатів навчання здобувачів вищої освіти.

5.13. **Ради роботодавців** створюються при кожному факультеті/ кожному інституті з метою забезпечення інноваційного внеску до освітніх програм із точки зору професіоналів галузі й зовнішніх зацікавлених сторін.

Рівень освітніх програм

5.14. **Групи забезпечення та/або проектні групи** освітніх програм є учасниками системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності і якості вищої освіти, формуються окремо за кожною освітньою програмою, залучаються до всіх процедур, що потребують розробки, затвердження, моніторингу й перегляду освітніх програм, а також процедур зовнішнього

оцінювання (акредитація, ліцензування) та самооцінювання. Функції робочих груп освітніх програм охоплюють :

- обґрунтування необхідності запровадження освітньої програми за результатами дослідження ринку праці, опитування роботодавців, потенційних здобувачів, аналізу актуальних тенденцій розвитку економіки, науки тощо;

- розробку освітньої програми й оприлюднення її на сайті факультету/інституту;

- забезпечення узгодження основних елементів освітньої програми, а саме компетентностей, результатів навчання, структури навчального плану, варіативних компонентів, критеріїв оцінювання рівня досягнення результатів навчання з ключовими стейкхолдерами.

5.15. Відповідальний за освітній компонент бере участь у забезпеченні якості освітньої програми як науково-педагогічний працівник, що викладає освітній компонент, та/чи є учасником педагогічної експертизи. Науково-педагогічні працівники відповідають за зміст освітнього компоненту та відповідність результатів навчання за цим освітнім компонентом результатам навчання освітньої програми. Вони забезпечують якість програми шляхом координації й оцінки різних компонентів навчального плану в межах програми з іншими науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти. Науково-педагогічні працівники вносять корективи в освітній компонент на основі оцінювання, зокрема оцінювання дисципліни здобувачами вищої освіти й зовнішніми експертами.

5.16. Випускові кафедри здійснюють:

- контроль забезпечення публічності інформації про освітню програму, ступені вищої освіти й кваліфікації;

- періодичний перегляд освітніх програм із метою встановлення відповідності їх структури та змісту вимогам законодавчої й нормативної бази, що регулює якість освіти, ринку праці до якості фахівців,

сформованості загальних і фахових компетентностей, освітніх потреб здобувачів вищої освіти;

– розробку навчальних планів та інших нормативних документів, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною освітньою програмою;

– визначення форм і методів викладання й навчання, що сприяють досягненню передбачених цілей програми, відповідають вимогам студентоцентрованого навчання;

– самоаналіз кадрового забезпечення освітньої програми, зокрема через наявність підтвердження кваліфікації, фахового й наукового рівня науково-педагогічних працівників;

– залучення до екзаменаційних комісій зовнішніх стейкхолдерів (працедавців, серед яких можуть бути випускники);

– аналіз забезпечення освітньої програми необхідними інформаційними (фонди навчально-методичної та іншої літератури, зокрема числі електронні ресурси) й матеріально-технічними ресурсами (аудиторний фонд, лабораторії, комп'ютерна база, обладнання, технічні засоби навчання тощо).

Здобувачі вищої освіти

5.17. Здобувачі вищої освіти на рівні освітньої програми є учасниками робочих груп і належать до складу груп із моніторингу й перегляду освітніх програм; беруть участь на рівні факультетів/інститутів у представленні інтересів здобувачів вищої освіти із забезпечення якості вищої освіти; на рівні Університету – беруть участь у забезпеченні представництва здобувачів вищої освіти у Вченій і Методичній радах Університету.

6. КЛЮЧОВІ ПРАВИЛА, ПРОЦЕДУРИ ТА ЗАХОДИ УНІВЕРСИТЕТУ ЩОДО ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

6.1. Загальний комплекс процедур і заходів реалізації системи забезпечення якості освітньої діяльності (Додаток 3).

6.2. Конкурсний відбір здобувачів вищої освіти здійснюється згідно з офіційними Правилами прийому до Університету. Аналіз результатів вступної кампанії (дослідження якості набору) щорічно доповідається на засіданні Вченої ради Університету.

6.3. Комплексний моніторинг якості підготовки фахівців за спеціальностями (ректорський контроль) проводиться відповідно до визначеного порядку (Додаток 4).

6.4. Моніторинг стану фундаментальної підготовки студентів Університету першого року навчання (вхідний контроль) проводиться щорічно з метою визначення потреби надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу тощо (Додаток 5).

6.5. Визначення комплексного рейтингу підрозділів Університету здійснюється відповідно до Положення про систему рейтингування підрозділів за показниками діяльності (профілі) та має структуру, яка наведена у (Додаток 6).

6.6. Оцінка освітніх програм (принципи проектування, моніторингу, внесення змін і затвердження програм) здійснюється відповідно до нормативних документів Університету, що визначають ці процедури (Додаток 7).

6.7. Експертиза навчальних матеріалів регулярно проводиться відповідно до Порядку надання грифів навчальним матеріалам Університету та за відповідною процедурою (Додаток 8).

6.8. Оцінювання роботи й визначення рейтингів науково-педагогічних працівників здійснюється щорічно відповідно до Положення про рейтингування науково-педагогічних працівників КПІ ім. Ігоря Сікорського.

6.9. Оцінка реалізації запланованих результатів навчання, методи перевірки їх досягнень, а також корисність результатів навчання на ринку праці здійснюється шляхом опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, випускників, роботодавців підрозділами Університету з використанням відповідних анкет.

6.10. Вирішення конфліктних ситуацій, що виникають у процесі освітньої діяльності здійснюється відповідно до Положення про вирішення конфліктних ситуацій в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

6.11. Статистичний аналіз результатів усіх видів контролю проводиться щорічно, а результати доповідаються на засіданнях Вченої й Методичної рад усіх рівнів для прийняття відповідних рішень щодо підвищення якості освіти.

6.12. Заходи щодо поліпшення якості системи підтримки здобувачів вищої освіти охоплюють щорічне анонімне опитування щодо оцінки: навчальних матеріалів, лабораторної бази, бібліотечних ресурсів, соціальних умов, адміністративних послуг, інформаційної системи тощо.

6.13. Забезпечення якісних необхідних ресурсів (кадрових, матеріальних, інформаційних) для організації освітнього процесу й підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Ліцензійних вимог (див. розділи 7, 8 цього Положення).

6.14. Моніторингові заходи щодо вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти проводяться згідно зі щорічним наказом ректора «Про організацію та планування освітнього процесу на наступний навчальний рік» і містять (охоплюють):

- моніторинг навчальних і робочих навчальних планів для вдосконалення або підготовки нових планів з урахуванням досвіду попередніх років;

- моніторинг повноти і якості навчально-методичного й інформаційного забезпечення навчальних дисциплін;

- моніторинг кадрового забезпечення;

- моніторинг матеріально-технічного забезпечення;
- моніторинг критеріїв оцінювання й рейтингових систем оцінювання з навчальних дисциплін і засобів діагностики здобутих компетентностей.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

7.1. Форми контролю якості опанування освітніх компонентів здобувачами вищої освіти визначаються освітньою програмою та навчальним планом.

7.2. Форма проведення атестації здобувачів вищої освіти визначається відповідним стандартом вищої освіти, освітньою програмою й навчальним планом.

7.3. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться на основі рейтингової системи, яка детально розкриває критерії оцінювання рівня здобутих компетентностей відповідно до програми навчальної дисципліни. Опис рейтингової системи оцінювання є складовою робочої програми дисципліни (освітнього компонента) та завчасно доводиться до відома здобувачів.

7.4. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням до оцінок за університетською шкалою (Додаток 9).

7.5. Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт за 100-бальною шкалою (які розробляє й затверджує кафедра для кожного рівня вищої освіти відповідно до вимог стандарту вищої освіти та освітньої програми) доводяться до відома здобувачів вищої освіти до початку практики.

8. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

8.1. Якісний склад науково-педагогічних працівників є одним із головних факторів якості освітньої діяльності Університету.

8.2. Відбір науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору або обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів).

8.3. Підвищення кваліфікації (професійний розвиток) науково-педагогічних працівників і працівників – цілеспрямоване безперервне вдосконалення професійних компетенцій та педагогічної майстерності, необхідних для опанування знань, які сприяють підвищенню якості управлінської, освітньої, методичної, наукової, інноваційної, творчої й виховної діяльності КПІ ім. Ігоря Сікорського.

8.4. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників спрямоване на засвоєння інноваційних методик викладання й формування робочих програм дисциплін відповідно до європейських стандартів.

8.5. Науково-педагогічні працівники підвищують кваліфікацію відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників КПІ ім. Ігоря Сікорського та законодавства України.

8.6. Кваліметрія професійно-педагогічної майстерності здійснюється керівництвом структурного підрозділу шляхом організації й проведення відкритих лекцій з оцінкою показників якості (Додаток 10).

9. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ І КОНСУЛЬТАТИВНА ПІДТРИМКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

9.1. Основне завдання загальноуніверситетських служб, що відповідають за консультативну підтримку здобувачів вищої освіти, є надання їм консультаційної допомоги як у навчальній, так і позанавчальній сферах на всіх етапах освіти. Загальноуніверситетські служби, що відповідають за консультативну підтримку здобувачів вищої освіти, складаються з:

- підрозділів довузівської підготовки;
- приймальної комісії;

- відділів і служб забезпечення позанавчальної й спортивної діяльності здобувачів вищої освіти;
- відділів, що відповідають за практичну підготовку й працевлаштування здобувачів вищої освіти;
- відділів, що відповідають за підтримку академічної мобільності;
- науково-технічної бібліотеки;
- служб ІТ-підтримки;
- центрів студентських послуг (харчування, лікування, довідки, скарги, консультування);
- центрів підтримки іноземних здобувачів вищої освіти та здобувачів вищої освіти з особливими потребами.

10. ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

10.1. Інформатизація Університету здійснюється із застосуванням ІТ для оптимізації освітніх процесів, автоматизації основних функцій: планування, організації, контролю освітнього процесу й управлінської діяльності.

10.2. В Університеті діють: веб-портал (розміщена основна інформація про діяльність Університету) та внутрішній електронний ресурс (містить навчально-методичні матеріали, шаблони та інші внутрішні документи).

10.3. Загальна структурна схема корпоративного порталу Університету (Додаток 11).

10.4. Планування й інформаційна підтримка освітнього процесу здійснюються з використанням автоматизованих інформаційних систем і комплексів.

10.5. Інформаційно-телекомунікаційна система «Електронний кампус» забезпечує:

– інформаційну підтримку освітнього процесу кафедр Університету шляхом надання віртуальних кабінетів за профілями користувачів: здобувачами вищої освіти, викладач-науковець, куратор, методист кафедри;

– поширення інформації про майбутні події й заходи в межах освітнього процесу та автоматизацію процесу комунікації між його учасниками;

– використання здобувачами вищої освіти закритого сховища навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з можливістю відкриття доступу всім бажаним до визначених навчально-методичних матеріалів.

10.6. Автоматизована інформаційна система «Електронний каталог навчально-методичних матеріалів» (<http://directory.kpi.ua>) забезпечує:

– розширення доступу до інформаційних ресурсів Університету й збільшення рівня цитування наукових і методичних видань Університету шляхом розширення доступу до інформаційних ресурсів системи «Електронний кампус»;

– поліпшення рейтингу Університету у світовому просторі Webometrics.

10.7. Автоматизована інформаційна система «Веб-сторінки науково-педагогічних працівників» (intellect.kpi.ua) забезпечує:

– розширення присутності структурних підрозділів Університету у світовому науково-освітньому просторі;

– розширення інформаційних можливостей веб-сайтів кафедр;

– поширення знань на державному й світовому рівнях про досягнення науково-педагогічних працівників Університету в науковій і навчальній роботі, обмін досвідом та сприяння спілкуванню.

10.8. Програмно-технологічний комплекс «Облік кадрів» забезпечує:

- автоматизацію кадрового діловодства й підтримку процесу керування персоналом;

- ведення складного кадрового обліку, зокрема обліку науково-педагогічних працівників Університету.

10.9. Автоматизована інформаційна система «Облік працевлаштування випускників» забезпечує:

- автоматизоване формування бази даних організацій, вакансій, направлень студентів на роботу, звітів щодо працевлаштування випускників;

- обробку інформації з укладання договорів із підприємствами на працевлаштування за отриманою спеціальністю.

10.10. Модуль «Рейтинг науково-педагогічних працівників університету» системи «Електронний кампус» забезпечує:

- автоматизацію розрахунку рейтингу кожного НПП Університету за результатами його діяльності за напрямками: навчально-методична, науково-інноваційна й організаційно-виховна робота;

- облік показників діяльності НПП за видами робіт, достатній для надання необхідної статистичної інформації щодо рейтингу НПП, кафедр та інститутів/факультетів;

- визначення статистично-обґрунтованих балів оцінювання роботи НПП за певними напрямками діяльності за результатами аналізу пропозицій від науково-педагогічних працівників, виявлених тенденцій і актуальних завдань.

10.11. Автоматизована система планування навчального процесу «АСП НП» забезпечує:

- автоматизований процес формування навчальних і робочих навчальних планів, формування відповідних документів для подальшого

розрахунку навантаження НПП, формування семестрових планів, навантаження кафедр;

– інтеграцію з програмними модулями системи «Електронний кампус», АСУ «ВНЗ».

10.12. Автоматизована система формування розкладу (rozklad.kpi.ua) забезпечує автоматизований процес формування розкладу занять, сесій, консультацій, розкладу викладачів.

10.13. Науково-технічна бібліотека використовує спеціалізовані програмні продукти, які автоматизують діяльність бібліотеки (індивідуальні сервіси, обслуговування віддалених користувачів, розміщення методичних матеріалів), забезпечують формування власних електронних ресурсів із диференційованим доступом до них, забезпечують інтеграцію даних до внутрішніх систем Університету й зовнішніх інформаційних систем.

10.14. Електронний архів наукових і освітніх матеріалів Університету ELAKPI (ela.kpi.ua) накопичує, зберігає, розповсюджує й забезпечує довготривалий, постійний та надійний доступ через Інтернет до наукових і освітніх матеріалів професорсько-викладацького складу, працівників, студентів, аспірантів та докторантів Університету.

10.15. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти відповідає технологічним вимогам до Ліцензійних умов щодо цього виду діяльності.

11. ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ

11.1. Надання публічної інформації Університетом здійснюється у відповідь на інформаційний запит відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

11.2. Інформація, яка оприлюднена на офіційних веб-сайтах Університету, відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» і Закону України «Про освіту»:

- Статут Університету;
- положення про Вчену раду Університету;
- положення про Наглядову раду Університету;
- положення про структурні підрозділи Університету розміщуються на сайтах структурних підрозділів і на сайті Інформаційної служби у внутрішній мережі Університету;
- ліцензії на провадження освітньої діяльності;
- сертифікати про акредитацію освітніх програм, сертифікат про інституційну акредитацію Університету;
- документи Університету, пов'язані з організацією освітнього процесу;
- методичні матеріали щодо організації діяльності науково-педагогічних працівників і навчально-методичного забезпечення освітнього процесу;
- інформація про навчально-методичне й інформаційне забезпечення Університету розміщується на сайтах навчальних підрозділів;
- висновки експертної комісії Міністерства освіти і науки України за результатами проведення акредитаційної експертизи;
- правила прийому до Університету;
- антикорупційна програма Університету;
- висновки експертної комісії Міністерства освіти і науки України за результатами проведення акредитаційної експертизи;
- інша інформація про процедури й результати прийняття рішень під час провадження діяльності у сфері вищої освіти.

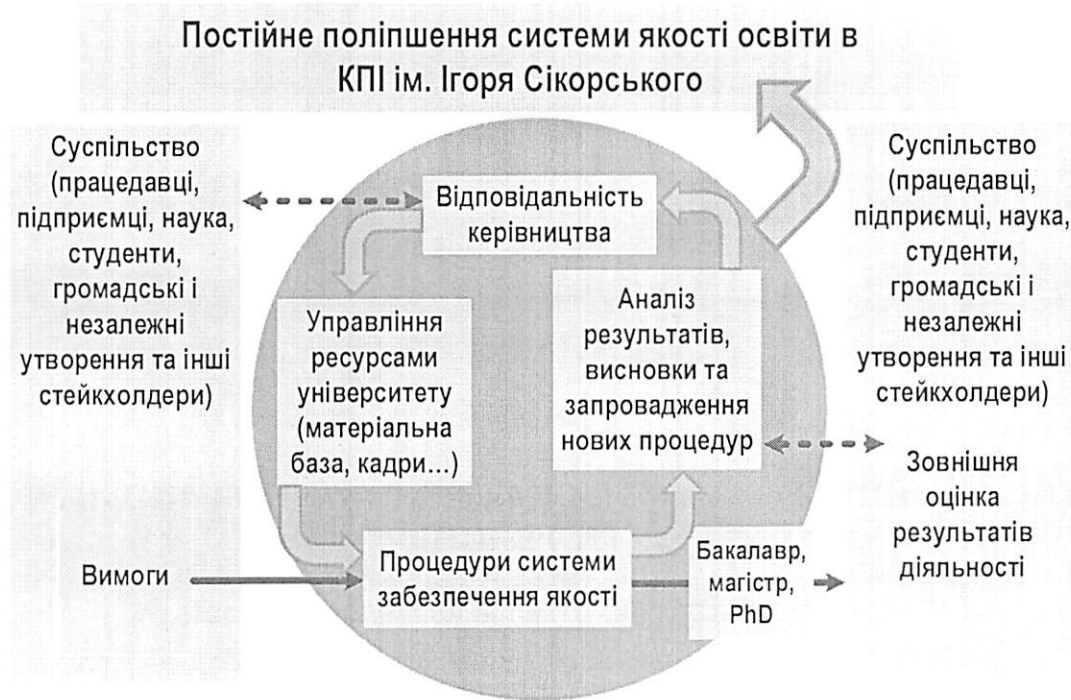
12. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

12.1. Політика академічної доброчесності є складовою Системи якості вищої освіти в Університеті.

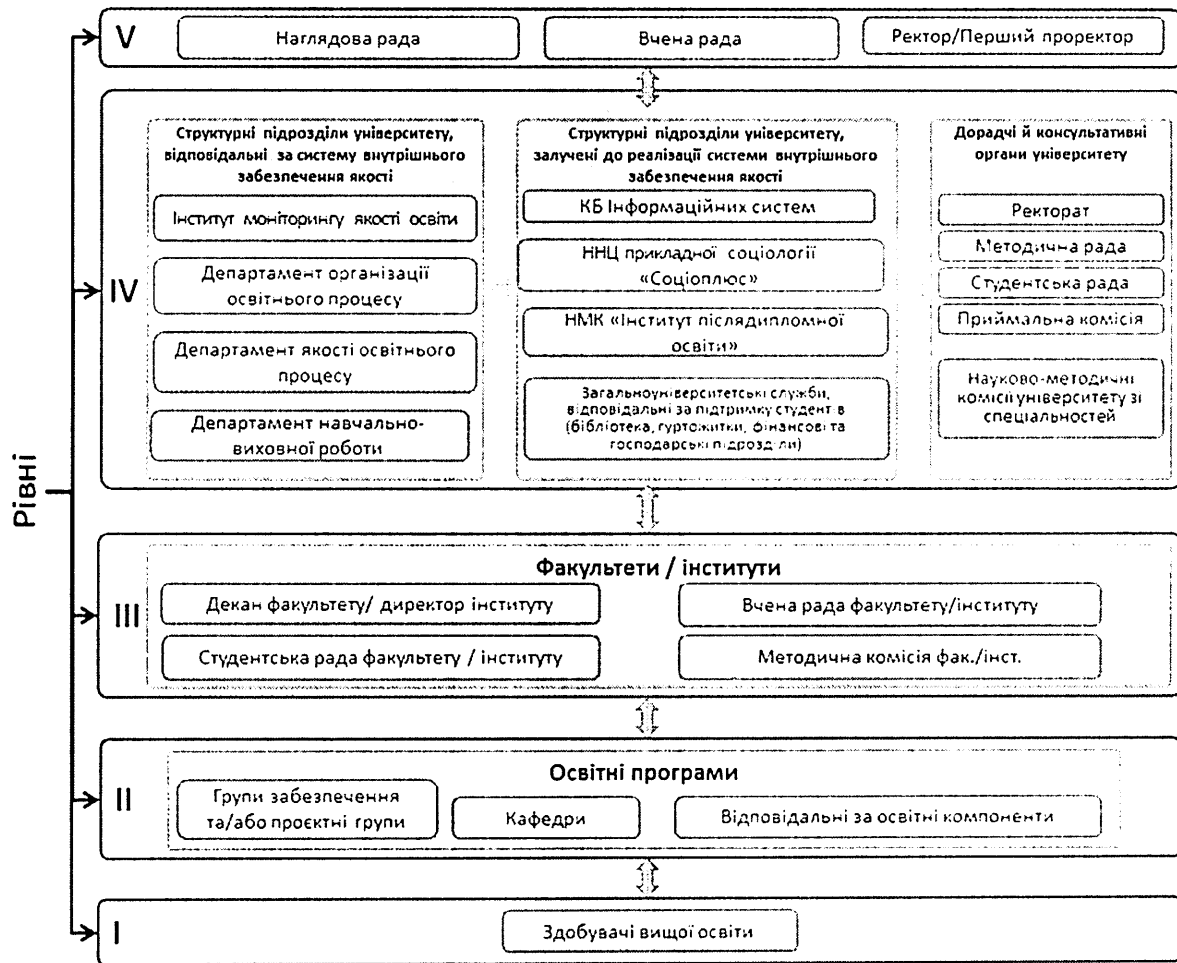
12.2. Політика академічної доброчесності сприяє дотриманню вимог педагогічної й наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, активізації самостійності й індивідуальності під час створення авторського твору та усвідомлення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

12.3. Реалізація політики забезпечення академічної доброчесності здійснюється відповідно до чинного в Університеті Кодексу честі (затвердженого КТК 09.04.2014 р.) і Положення про систему запобігання академічному плагіату.

МОДЕЛЬ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

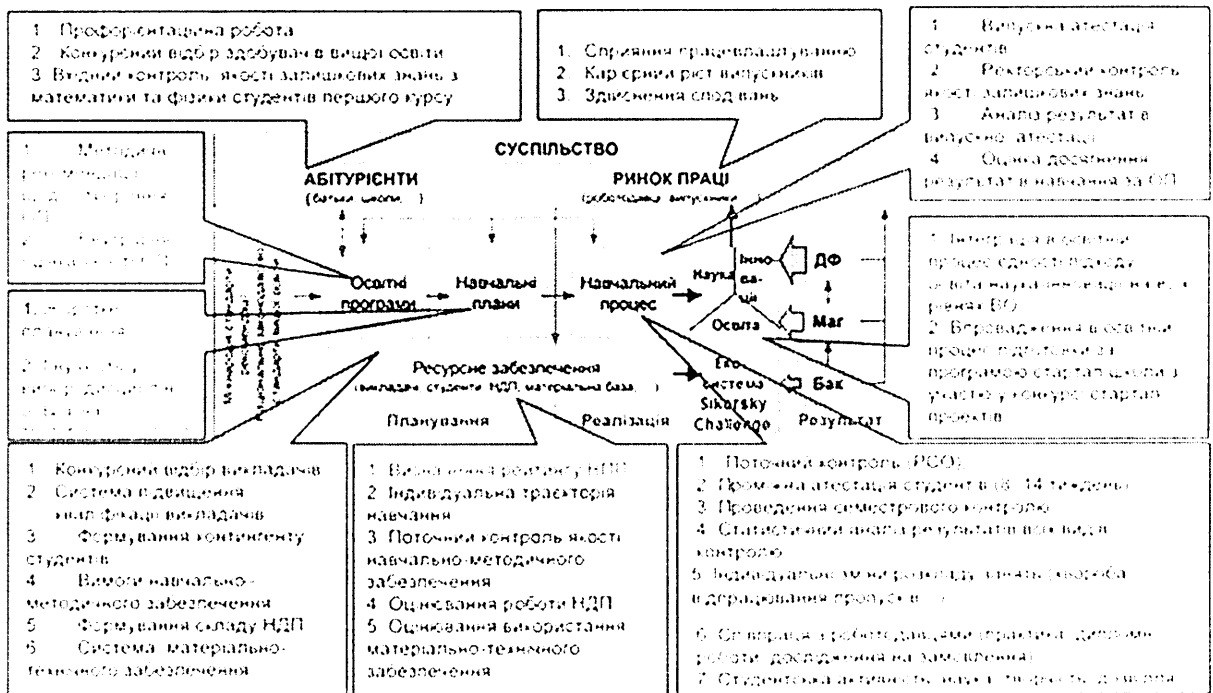

СТРУКТУРА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Зовнішні стейкхолдери (роботодавці, випускники тощо)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

**ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОГО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ
ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ**

1. Основним завданням комплексного моніторингу як форми ректорського контролю є системне вивчення природи освітнього процесу на факультетах/в інститутах Університету з метою виявлення тенденцій і вироблення на цій основі науково-методичних рекомендацій щодо формування комплексу дій із керування якістю освітнього процесу в Університеті.
2. Розробка науково-методологічних засад і здійснення комплексного моніторингу якості підготовки фахівців покладається на Інститут моніторингу якості освіти Університету.
3. Комплексний моніторинг проводиться щосеместрово в групах кожної спеціальності Університету таким чином, що за один рік моніторингом охоплюються всі академічні групи цієї спеціальності відповідного курсу.
4. За результатами кожного туру комплексного моніторингу за кожною спеціальністю Університету визначається індекс якості підготовки фахівців, складовими якого є:
  - а) результат ректорського контролю залишкових знань студентів;
  - б) індекс якості кваліфікаційних робіт;
  - в) індекс якості підготовки фахівців за результатами соціологічних опитувань ринку праці;
  - г) накопичувальний індекс якості підготовки фахівців за результатами попередніх турів.
5. Ректорський контроль якості залишкових знань студентів Університету проводиться згідно з «Положенням про ректорський контроль якості залишкових знань студентів». Ректорським контролем охоплюються такі блоки дисциплін:
  - а) фундаментальні дисципліни;
  - б) інформатика;
  - в) іноземна мова;
  - г) професійно-орієнтовані дисципліни;
  - д) фахові дисципліни.
6. Після кожного туру комплексного моніторингу загальні результати моніторингу й персоніфіковані результати ректорського контролю щодо кожного студента передаються Інститутом моніторингу якості освіти на відповідні кафедри Університету для аналізу та здійснення комплексу заходів.
7. За отриманими результатами комплексного моніторингу й ректорського контролю якості залишкових знань кафедра щосеместрово здійснює аналіз і формує комплекс заходів з удосконалення якості підготовки фахівців.
8. Підсумки комплексного моніторингу і вжитих заходів регулярно обговорюються на Вченій, Адміністративній та Методичній радах Університету, на факультетах/в інститутах і на кафедрах. Підсумкові й

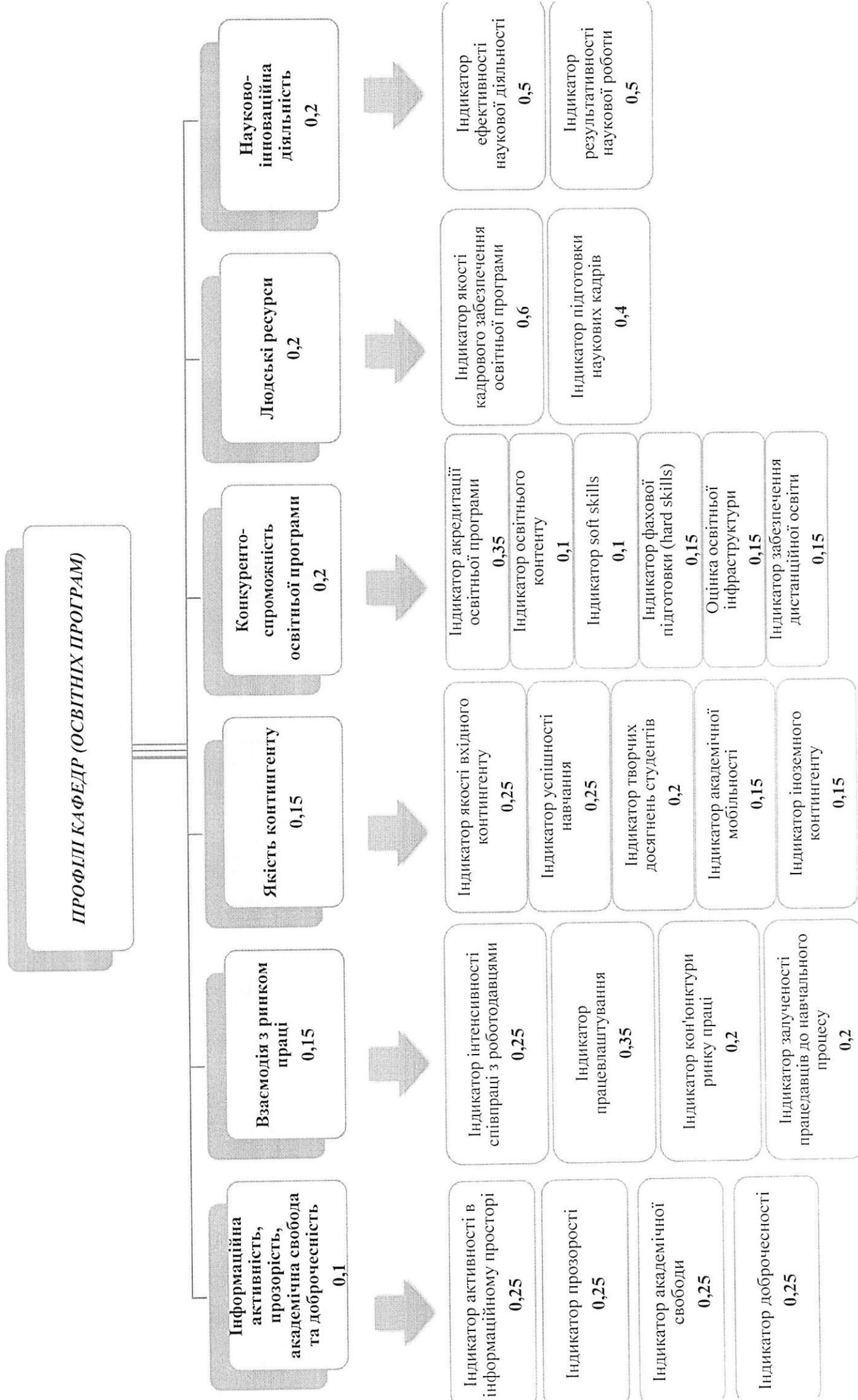
аналітичні матеріали комплексного моніторингу публікуються в засобах масової інформації Університету та у вигляді окремих методичних брошур.

9. Департамент навчальної роботи й Департамент економіки та фінансів відповідно до затвердженої методики визначають обсяги матеріального заохочення кафедр, які за результатами комплексного моніторингу посіли місця з 1 по 30, і готують відповідні накази.
10. Департамент навчальної роботи разом із комісіями Методичної ради Університету проводить комплексну перевірку кафедр, що за результатами комплексного моніторингу зайняли останні місця, і заслуховують їх звіт на засіданнях Вченої й Методичної рад Університету.

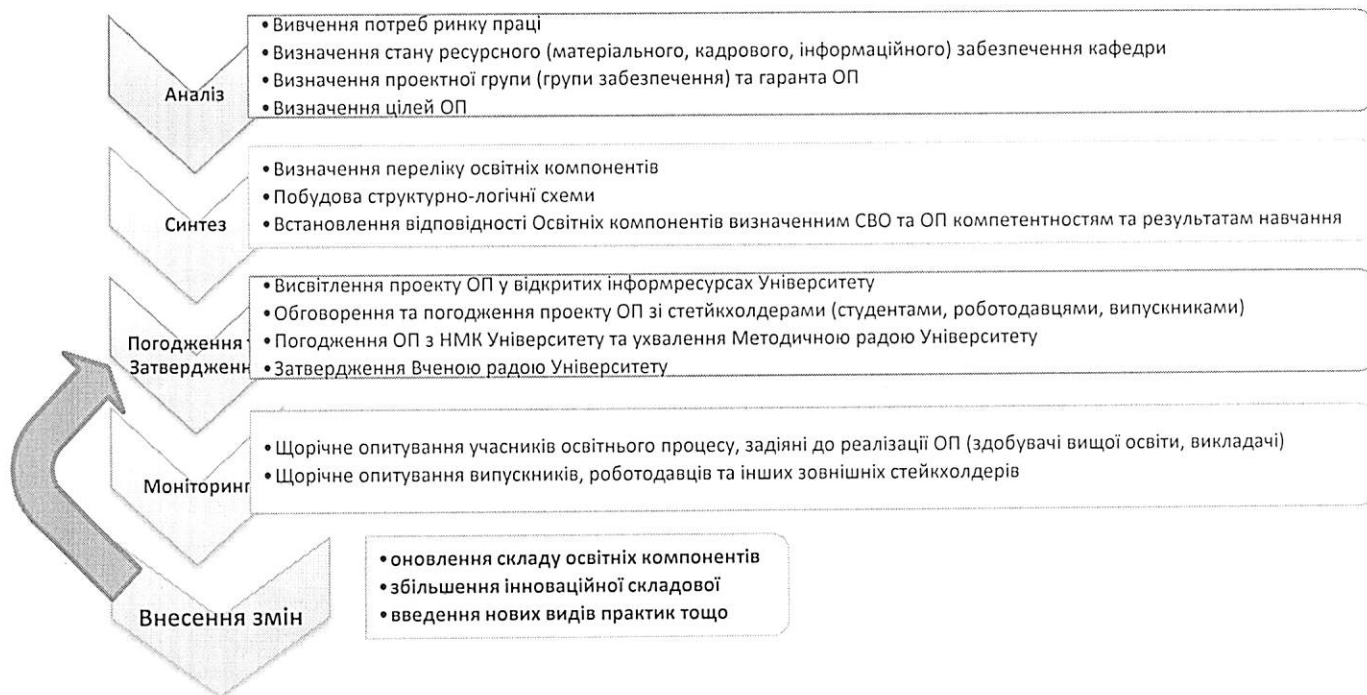
ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВХІДНОГО КОНТРОЛЮ
ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ 1 КУРСУ

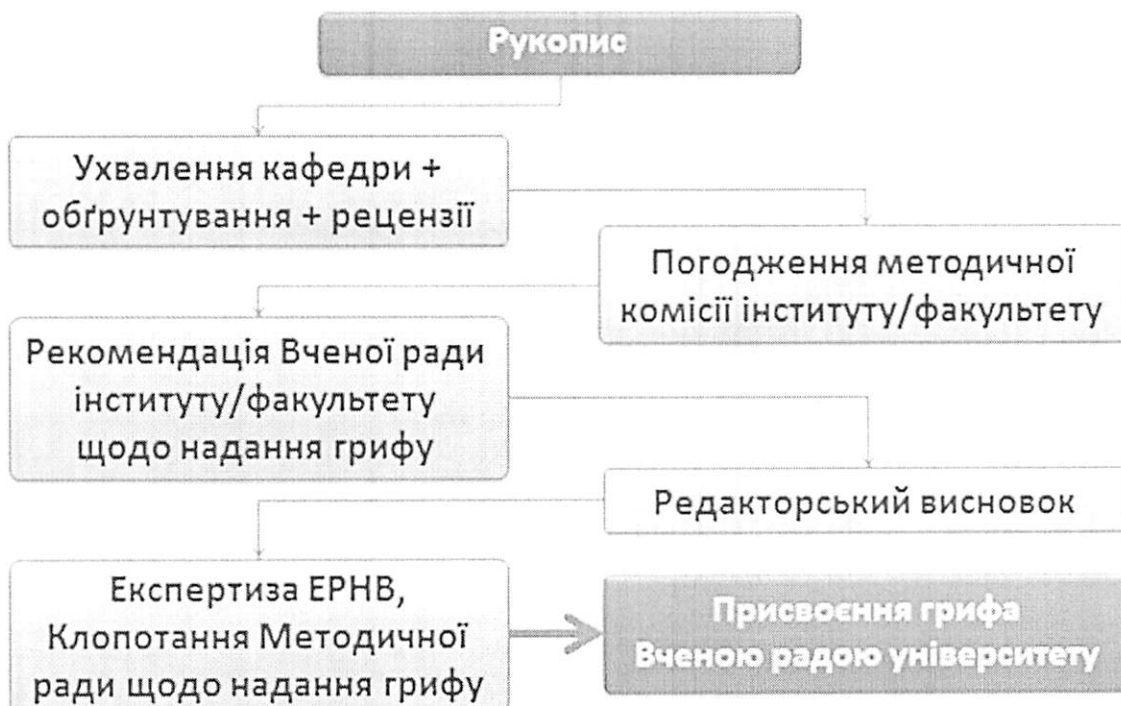
СТРУКТУРА КОМПЛЕКСНОГО РЕЙТИНГУ ПІДРОЗДІЛІВ

ПРОЦЕДУРА ПРОЕКТУВАННЯ, МОНІТОРИНГУ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Порядок розгляду рукопису на гриф
Затверджено Вченою радою університету як підручник

Порядок розгляду рукопису на гриф
Рекомендовано Методичною радою університету
як навчальний посібник

**ВІДПОВІДНІСТЬ РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ ОЦІНКАМ ЗА
УНІВЕРСИТЕТСЬКОЮ ШКАЛОЮ**

<i>Рейтингові бали здобувача вищої освіти</i>	Університетська шкала оцінок рівня здобутих компетентностей
95...100	Відмінно
85...94	Дуже добре
75...84	Добре
65...74	Задовільно
60...64	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

**ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
МАЙСТЕРНОСТІ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ КАФЕДРИ**

Професійно значущі (домінантні)	Другорядні (периферійні)	Негативні та професійно неприпустимі
1. Професійна компетентність		
Знання навчальної дисципліни, її наукових основ	Знання інших дисциплін, пов'язаних із навчальною дисципліною, що викладається	Наукова некомпетентність
Високий рівень творчої й науково-дослідної ініціативи	Уміння реалізувати свої інтелектуальні можливості	
Повне, послідовне, якісне викладання дисципліни; наукова точність формулювань і фраз, грамотна, розбірлива мова	Виразне подання думки з використанням правильних інтонацій	Плутане подання думки, неточність формулювань
Стиль лекції емоційно-методичний або міркувально-методичний	Стиль лекції емоційно-міркувальний або міркувально-імпровізуючий	
2. Організаційно-методичні аспекти проведення лекції		
Планування лекції за часом і строге виконання плану	Контроль відвідування занять студентами	Постійне запізнення на лекцію, дострокове її закінчення
Використання технічних засобів подання інформації. Раціональне використання дошки, чітке й систематизоване написання формул	Акуратне виконання графіків і малюнків, що відповідає стандартам	Безсистемне використання дошки, помилки у висновках і графічній частині; невідповідність наочного матеріалу об'єкту вивчення
Збалансованість розрахункової й описової частин	Достатня наявність наочного приладдя, цілеспрямоване його використання	
Загальний інтерес студентів до лекції	Конспектування студентами лекції	Не контролювання процесу навчання, шум в аудиторії
3. Ступінь і методи використання дидактичних принципів навчання		
Забезпечення науковості через суворе обґрунтування основних положень, використання новітньої наукової інформації	Розвиток думки від явища до сутності; розкриття внутрішніх зв'язків між явищами; ознайомлення з методами науково-дослідницької діяльності; зв'язок теорії з практикою	Вульгаризація науки, примітивізм. Повідомлення системи готових істин без коментарів, відірваність від життя
Системність і послідовність матеріалу; чітке формулювання теми лекції та її завдань	Підкреслення наявності логічного зв'язку наступного матеріалу з попереднім	Безсистемність, алогічність; догматизм або формалізм викладання
Формування у студентів стійкої структури знань	Перевірка ступеня розуміння й засвоєння	Перевантаження пам'яті значною кількістю

	навчального матеріалу шляхом проведення експрес-опитувань, колоквиумів, контрольних робіт	другорядних фактів
Спрямованість лекції на розвиток самостійності й активності студентів у процесі навчання, розуміння сутності навчальної дисципліни	Формування у студентів уміння використовувати отримані знання для пояснення нових фактів; стимулювання студентів до дослідницької діяльності	Відсутність зацікавленості у процесі й результатах освоєння слухачами лекційного матеріалу
Підкреслення зв'язку між придбанням знань, умінь і формуванням особистості; орієнтування на використання навчального матеріалу в професійній діяльності	Наявність виховного аспекту лекції; індивідуальний підхід до студентів в умовах колективної роботи з потоком, групою	
4. Морально-психологічні якості індивідуальності лектора		
Сильний, врівноважений тип нервової системи	Стійка тенденція до лідерства	Слабкий, інертний тип нервової системи
Справедливість, педагогічний такт	Принадливість (сплав духовності, привабливості й стилю)	Самозакоханість, схильність до деспотизму
Поводження лектора біля дошки стримано-тактовне	Елегантний зовнішній вигляд, виразні міміка й жести; артистичність, зовнішня привабливість, почуття гумору, доброзичливість	Неохайний зовнішній вигляд, розв'язність
Вимогливість	Обґрунтована впевненість у власних силах; уміння оперативно приймати ефективні педагогічні рішення й діяти відповідно до них	Упередженість, мстивість, зарозумілість, безпринципність, безвідповідальність

